

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

21.06.2021

Lēmums Nr. 4-02/57
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Jelgavas pilsētas pašvaldība, adrese: Lielā iela 11, Jelgava, LV-3001;
e-pasts: dome@dome.jelgava.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2035. gadam (turpmāk – Stratēģija) un Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programma 2022.–2027. gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Jelgavas pilsētas pašvaldības (turpmāk – Izstrādātāja) 2021. gada 25. maija vēstule Nr. 2-16/1654 “Par plānošanas dokumenta “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035. gadam” izstrādi”, Izstrādātājas 2021. gada 25. maija vēstule Nr. 2-16/1654.1 “Par plānošanas dokumenta “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam” izstrādi”, iesniegums “Par plānošanas dokumentu „Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035.gadam” un “Par plānošanas dokumentu “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam”” (turpmāk – Iesniegumi), Jelgavas pilsētas domes 2021. gada 21. janvāra lēmums Nr. 1/1 “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035.gadam izstrādes uzsākšana” un 2021. gada 21. janvāra lēmums Nr. 1/2 “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam izstrādes uzsākšana”, Jelgavas novada pašvaldības 2021. gada 27. janvāra lēmums (sēdes protokols Nr. 2, 6.§) “Jelgavas valstspilsētas un jaunizveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035. gadam izstrādes uzsākšana” un 2021. gada 27. janvāra lēmums (sēdes protokols Nr. 2, 5.§) “Jelgavas valstspilsētas un jaunizveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam izstrādes uzsākšana”, Ozolnieku novada pašvaldības 2021. gada 28. janvāra lēmums Nr. 27 “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035. gadam izstrādes uzsākšana” un 2021. gada 28. janvāra lēmums Nr. 27 “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam izstrādes uzsākšana” (turpmāk – Lēmumi), Valsts vides dienesta Zemgales reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Zemgales RVP) 2021. gada 25. marta vēstule Nr. 2.3/710/ZE/2021 “Par nosacījumiem Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada plānošanas

dokumentu izstrādei”, Veselības inspekcijas 2021. gada 12. aprīļa vēstule Nr. 4.6.4.–1./123/Z/ “*Par Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādi*” un Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 20. aprīļa vēstule Nr.4.8/2236/2021–N “*Par nosacījumiem Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un attīstības programmai*”.

Izstrādātājas viedoklis:

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām Izstrādātājas ieskatā plānošanas dokumentiem ir nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 25. maijā Birojā saņemta Izstrādātājas 2021. gada 25. maija vēstule Nr. 2–16/1654 “*Par plānošanas dokumenta “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035. gadam” izstrādi*” un 2021. gada 25. maija vēstule Nr. 2–16/1654.1 “*Par plānošanas dokumenta “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam” izstrādi*” un Iesniegumi, kur norādīts, ka ir pieņemti Lēmumi un ir uzsākta Stratēģijas un Attīstības programmas izstrāde. Atbilstoši Iesniegumiem un Lēmumiem:
 - 2.1. Stratēģijas un Attīstības programmas izstrāde tiks veikta saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, ievērojot Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam, Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam un Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentus.
 - 2.2. Stratēģija tiek izstrādāta ar mērķi veicināt ilgtspējīgas, līdzsvarotas un daudzveidīgas Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada teritorijas attīstību, ilgtermiņā nepieļaujot vides degradāciju.
 - 2.3. Attīstības programma tiek izstrādāta ar mērķi noteikt vidējā termiņā attīstības prioritātes un pasākumu, tai skaitā vides risku mazināšanai un pārraudzībai, kopumu ilgtermiņā stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.
 - 2.4. Teritorijas, kuras saistītas ar plānošanas dokumenta realizāciju ir Jelgavas valstspilsēta un jaunveidojamais Jelgavas novads, kurā ietilpst Cenu pagasts, Elejas pagasts, Glūdas pagasts, Jaunsvirlaukas pagasts, Kalnciema pagasts, Lielplatones pagasts, Līvberzes pagasts, Ozolnieku pagasts, Platones pagasts, Salgales pagasts, Sesavas pagasts, Svētes pagasts, Valgundes pagasts, Vilces pagasts, Vircavas pagasts un Zaļenieku pagasts.
 - 2.5. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam ar plānošanas dokumentiem nav paredzēts izskatīt darbības, kuras ir minētas Likuma 1. un 2. pielikumā, vienlaicīgi atzīmēts: “*īpaša uzmanība tiks veltīta dabas teritoriju saglabāšanai un izmantošanai, ražošanas teritoriju un transporta infrastruktūras attīstīšanai. Kopīgi tiks risinātas arī upju baseinu problēmas un mežu apsaimniekošana.*” Kā viena no Jelgavas novada

ilgtermiņa prioritātēm ir norādīta – vide, kas paredz mērķtiecīgu ūdenssaimniecības sistēmu rekonstrukciju un sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju visu novada ciemu teritorijās, kā arī lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmas aprīkot ar filtrēšanas iekārtām, ēku energoefektivitātes paaugstināšanu, meliorācijas sistēmu pakāpenisku rekonstrukciju, mazo upju tīrīšanu, parku un skvēru labiekārtošanas un apsaimniekošanas projektu izstrādi, vides izglītības semināru organizēšanu novada skolās un skolēnu iesaistīšanu vides aizsardzībā u.c. projektus.

2.6. Iesniegumā norādītas vides problēmas, kas saistītas ar izstrādājamo plānošanas dokumentu: 1) Jelgavas pilsētas, Jelgavas un Ozolnieku novadu teritorijā atrodas paaugstināta industriālā riska objekti, cauri pilsētai un jaunveidojamo Jelgavas novadu notiek bīstamo kravu tranzīts pa dzelzceļu; 2) Jelgavas pilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada teritorija ir pakļauta plūdu riskam; 3) pieaugoša transporta plūsma esošajās un attīstāmajās apbūves teritorijās var radīt gaisa piesārņojumu un troksni; 4) uz zaļajām teritorijām un ūdenstilpēm ir liela antropogēna slodze; 5) vēsturiskajam piesārņojumam nav iespējams noteikt atbildīgo un prasīt vietas rekultivēšanu; 6) nepilnīgi izbūvētais apvedceļš neveicina pilsētas centrālās daļas atslogošanu no transporta plūsmas un gaisa kvalitātes uzlabošanu un 5) nav izveidoti aizsargjoslu stādījumi gar transporta maģistrālēm dzīvojamajos rajonos piesārņojuma, trokšņa samazināšanai un klimata izmaiņu mazināšanai.

2.7. Jelgavas pilsētā un jaunveidojamā Jelgavas novadā atrodas šādas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas:

2.7.1. Dabas liegums un *Natura 2000* teritorija “*Lielupes palienes pļavas*”. Dabas lieguma aizsardzība un izmantošana ir noteikta Ministru kabineta 2008. gada 13. maija noteikumos Nr. 326 “*Dabas lieguma “Lielupes palienes pļavas” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”. Teritorijai ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas ir spēkā līdz 2022. gada 31. decembrim;

2.7.2. Dabas liegums un *Natura 2000* teritorija “*Kalnciema pļavas*”. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu nosaka Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” (turpmāk MK noteikumi Nr. 264). Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāns;

2.7.3. Dabas liegums un *Natura 2000* teritorija “*Kaigu purvs*”. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu nosaka MK noteikumi Nr. 264. Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāns;

2.7.4. Dabas liegums un *Natura 2000* teritorija “*Lāču purvs*”. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu nosaka MK noteikumi Nr. 264. Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāns;

2.7.5. Daļa no dabas lieguma un *Natura 2000* teritorijas “*Līvberzes liekņa*”. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu nosaka MK noteikumi Nr. 264. Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāns;

2.7.6. Daļa no dabas lieguma un *Natura 2000* teritorijas “*Babītes ezers*”. Dabas lieguma aizsardzība un izmantošana ir noteikta Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumos Nr. 409 “*Dabas lieguma “Babītes ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”. Teritorijai ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas ir spēkā līdz 2024. gada 31. decembrim;

2.7.7. Dabas parks un *Natura 2000* teritorija “*Svētes paliene*”. Dabas parka aizsardzība un izmantošana ir noteikta Ministru kabineta 2008. gada 3. marta noteikumos Nr.

134 *“Dabas parka “Svētes paliene” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāna;

2.7.8. Dabas parks un *Natura 2000* teritorija *“Vilce”*, tā aizsardzību un izmantošanu nosaka MK noteikumi Nr. 264. Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāna;

2.7.9. Daļa no dabas parka un *Natura 2000* teritorijas *“Tērvete”*. Dabas parka aizsardzība un izmantošana ir noteikta Ministru kabineta 2012. gada 28. augusta noteikumos Nr. 589 *“Dabas parka “Tērvete” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Teritorijai ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas ir spēkā līdz 2023. gada 31. decembrim;

2.7.10. Daļa no *Natura 2000* teritorijas Ķemeru Nacionālā parka. Tā teritorijas aizsardzību un izmantošanu nosaka Ķemeru nacionālā parka likums un Ministru kabineta 2016.gada 6.septembra noteikumi Nr. 601 *“Ķemeru nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Teritorijai nav spēka esoša dabas aizsardzības plāna. Šobrīd notiek darbs pie jauna dabas aizsardzības plāna izstrādes.

2.7.11. Aizsargājamās alejas: *“Blankenfeldes muižas aleja”*, *“Lielplatonas muižas liepu aleja”*, *“Elejas alejas”*;

2.7.12. Daļa no aizsargājamā ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa *“Krāču kalni”*.

2.8. Darbības minētajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās tiks plānotas saskaņā ar apstiprinātajiem normatīvajiem aktiem. Jau iepriekšējos attīstības dokumentos paredzētā darbība – Ziemeļu tilta/pārvada izbūve Jelgavā, *Natura 2000* teritorijā *“Lielupes palienes pļavas”* tiks veikta saskaņā ar 2021. gada 29. aprīļa Jelgavas pilsētas domes lēmumu Nr.5 /2 un Biroja 2021. gada 15. janvārī atzinumu Nr. 5–04/2.

3. Iesniegumam pievienoti:

3.1. VVD Zemgales RVP 2021. gada 25. marta vēstule Nr. 2.3/710/ZE/2021 *“Par nosacījumiem Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada plānošanas dokumentu izstrādei”*. VVD Zemgales RVP izteikusi viedokli, ka plānošanas dokumentiem būtu nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru atbilstoši Likuma 4. pantā noteiktajam, jo šo teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību, ņemot vērā to, ka, plānojot teritoriju attīstību, var pastāvēt virkne vides risku, kuru ietekmes var mainīt ar attīstības plānošanas dokumentu pasākumu īstenošanu, kā arī tajā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*).

3.2. Veselības inspekcijas 2021. gada 12. aprīļa vēstule Nr. 4.6.4.–1./123/Z/ *“Par Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādi”*. Veselības inspekcija ieskatā plānošanas dokumentiem būtu nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu, ņemot vērā teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumentu realizācija, jo plānošanas dokumenti paredz tādu objektu attīstību vai radīšanu, kas radīs gaisa un ūdens piesārņojumu, smaku un trokšņa piesārņojumu, kā arī radīs būtiskas izmaiņas vizuāli uztveramajā ainavā iedzīvotāju dzīves vietas tuvumā.

3.3. DAP administrācijas 2021. gada 20. aprīļa vēstule Nr.4.8/2236/2021–N *“Par nosacījumiem Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un attīstības programmai”*. DAP administrācija uzskata, ka gan Stratēģijai, gan Attīstības programmai ir veicams Stratēģiskais novērtējums, jo topošie

plānošanas dokumenti aptver plašu teritoriju un potenciāli var ietekmēt teritorijā esošās 10 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī *Natura 2000* vietas, kā arī 281 dabas pieminekli un 48 mikroliegumus.

4. Stratēģija un Attīstības programma nav ietvertas to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*" (turpmāk – Noteikumi Nr.157) 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumā sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka Stratēģija un Attīstības programma konkrētajā gadījumā atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir piemērojams:
 - 4.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta (1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība un kuri saistīti ar teritoriju plānošanu, ja tie ietver pamatnosacījumus šā likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī, ja to īstenošanai var būt būtiska ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*).
 - 4.3. No iepriekš minētā izriet, ka lielā mērā to, vai plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, nosaka gan plānošanas dokumenta būtība (plānošanas saturs un risinājumi), gan joma vai teritorija, attiecībā uz kuru plānošanas dokuments izstrādāts (ar to saistītās vides problēmas). Šādā kontekstā Birojs secina, ka Stratēģiju un Attīstības programmu ir paredzēts izstrādāt kā jaunus plānošanas dokumentus šādām pašreizējām teritoriālām vienībām: Jelgavas valstspilsēta un jaunveidojamais Jelgavas novads, kurā ietilpst Cenu pagasts, Elejas pagasts, Glūdas pagasts, Jaunsvirlaukas pagasts, Kalnciema pagasts, Lielplatonas pagasts, Līvberzes pagasts, Ozolnieku pagasts, Platonas pagasts, Salgales pagasts, Sesavas pagasts, Svētes pagasts, Valgundes pagasts, Vilces pagasts, Vircavas pagasts un Zaļenieku pagasts, paredzot priekšnoteikumus paredzēto darbību īstenošanai, turklāt priekšnoteikumi darbību īstenošanai tiks izstrādāti, lai risinātu arī ar vidi saistītas problēmas (paaugstināta industriālā riska objekti, kas saistīti ar bīstamo kravu tranzītu pa dzelzceļu un autoceļiem, pieaugoša transporta plūsma esošajās un attīstāmajās apbūves teritorijās ar gaisa piesārņojumu un troksni, applūstošās teritorijas, degradētās un piesārņotās teritorijas u.c.) (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. apakšpunkts), tostarp saistībā arī ar plānotās transporta infrastruktūras attīstību un tūrisma attīstību, ņemot vērā novada dabas vērtības.
 - 4.4. Izvērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju par iepriekš veiktiem novērtējumiem, Birojs konstatē, ka ar plānošanas dokumentiem plānots apzināt un lielā mērā ņemt vērā (turpināt) līdzšinēji noteiktos attīstības virzienus, apvienoto novadu Stratēģija un

Attīstības programma būs arī dokumenti, caur kuriem tiks likts pamats arī nozīmīgām izmaiņām un pārkārtojumiem, kas loģiski izrietēs no novadu apvienošanas un teritoriālās sadarbības uzdevumiem. Plānošanas dokumentu izstrādē arī paredzēts ņemt vērā Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam, kā rezultātā tiks sagatavoti priekšlikumi ar transporta infrastruktūras objektu trasējumu saistīto teritoriju izmantošanai. Tiks vērtēta dabas resursu potenciāla izmantošana un telpiskā struktūra, ietverot vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jautājumus (arī jomās, kas minētas Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā).

- 4.5. Tāpat jāņem vērā, ka atskaitot Ozolnieku novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2012.–2036. gadam¹, nedz Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2007.–2020. gadam aktualizācijai², nedz Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. – 2033. gadam³, kas aptver plašāko plānošanas dokumentos ietverto teritoriju, netika veikts Stratēģiskais novērtējums. Ilgtspējīga attīstības stratēģija ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas nozīmīgi ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c. apakšpunkts).
- 4.6. Attiecībā par attīstības programmām konstatējams, ka Stratēģiskais novērtējums veikts Jelgavas novada attīstības programmai 2017.–2023. gadam⁴, bet Jelgavas pilsētas attīstības programmai 2014.–2020. gadam⁵ un Ozolnieku novada attīstības programmai 2012.–2018. gadam⁶ Stratēģiskais novērtējums. nav veikts.
- 4.7. Birojs ņem vērā, ka Attīstības programma pēc būtības ir instruments pašvaldības Stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai, tomēr šī dokumenta izstrāde un tajā ietveramais prioritāšu izsvērums ir tieši saistīts/ atkarīgs no Stratēģijas (faktiski – no tās izrietēs), tādēļ abiem dokumentiem ir jāatspoguļo vienāds redzējums arī par risināmām vides problēmām, iespējamām ietekmēm un paņēmieniem, ar kādiem būtisku negatīvu ietekmi nepieļaut. Lai arī Iesniegumā atzīmēts, ka konkrētas darbības saistībā ar Likuma 1. un 2. pielikuma objektu attīstību plānošanas dokumentos netiek paredzētas, tomēr Iesniegumā norādīts uz dažādu infrastruktūras objektu uzturēšanas pasākumiem, t.sk. industriālo risku objektiem, galveno satiksmes infrastruktūras objektu trasējumu saistīto teritoriju izmantošanu – Jelgavas pilsētas apvedceļš, ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu ierīkošanu u.c. Tādējādi Birojs secina, ka plānotie teritorijas turpmākās attīstības projekti var tikt potenciāli saistīti ar Likuma pielikumos minētajām darbībām un to apjomiem, kas ir priekšnoteikums Stratēģiskā novērtējuma piemērošanai saskaņā ar Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktu. Risināmie jautājumi un no tiem izrietošās vides ietekmes būs ilgtermiņa, tās skars plašu teritoriju un var būt saistītas arī ar slodzi uz jutīgām vides teritorijām. Pie šādām teritorijām var pieskaitīt arī Lielupes applūstošās teritorijas un novadā esošās *Natura 2000* teritorijas (Likuma 23. divi *prim* 2. punkta a. un e. apakšpunkts, 4. punkta a. apakšpunkts).
5. Ņemot vērā plānošanas dokumentu īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumentu realizācija, gan VVD Zemgales RVP, gan DAP administrācija, gan Veselības inspekcija, gan arī pati Izstrādātāja ir atzinusi Stratēģisko novērtējumu kā nepieciešamu. Līdz ar to Birojs, papildus iepriekš minētajam, pievienojas arī institūciju paustajam viedoklim un atzīst, ka izsvērtai un pārdomātai plānošanai, kurā savlaicīgi tiek integrēti arī vides apsvērumi, veicams Stratēģiskais novērtējums. Šāda novērtējuma uzdevums ir iespējami savlaicīga ietekmju izgaismošana un identificēšana, panākot, ka tās

¹ <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2012>

² <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

³ <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2013>

⁴ <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2016>

⁵ <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2011>

⁶ <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2011>

tiek novērtētas un ir izstrādāti priekšlikumi ietekmes novēršanai un samazināšanai pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Biroja vērtējumā abiem plānošanas dokumentiem ir līdzīgi izaicinājumi un risināmās problēmas, – un šādos apstākļos, kad tiek likts pamats jaunas teritoriālās vienības telpiskās attīstības prioritātēm, vienota redzējuma veidošana arī no vides pārvaldības viedokļa ir nozīmīga daudzveidīgo interešu iespējami savlaicīgai un mērķtiecīgai līdzsvarošanai.

6. Tādējādi Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrēto plānošanas dokumentu izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešās daļas 1., 2. punkts, Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., d. apakšpunkts, 2. punkta a. un e. apakšpunkts un 4. punkta a. apakšpunkts) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, nepieciešamības gadījumā sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23. pieci *prim* pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23. pieci *prim* panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības.
7. Biroja ieskatā par piemērotāko risinājumu šādā gadījumā uzskatāma pieeja, ka Stratēģiskais novērtējums Stratēģijai un Attīstības programmai tiek veikts apvienoti.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants, 23. pieci *prim* pants;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums. 12. pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”. 18. 19., 20. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas 2021. gada 25. maija vēstuli Nr. 2–16/1654 “*Par plānošanas dokumenta “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2035. gadam” izstrādi*”, Izstrādātājas 2021. gada 25. maija vēstuli Nr. 2–16/1654.1 “*Par plānošanas dokumenta “Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam” izstrādi*”, Iesniegumus un tiem pievienoto dokumentāciju par plānošanas dokumentu izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentu īstenošanai nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022.–2035. gadam un

Jelgavas valstspilsētas un jaunveidojamā Jelgavas novada attīstības programmai 2022.–2027. gadam.

Direktora vietniece / Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts**) Indra Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Jelgavas novada pašvaldībai, E.Adresē;
2. Valsts vides dienesta Zemgales reģionālai vides pārvaldei, E.Adresē.